

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

— A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP. —

A „SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDÍJ-EGYESÜLETE” — A „DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — „NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — AZ „UJVIDEKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYLETE” — AZ „ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA” — A „SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „GYŐRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA” — A „SZATMÁR SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE” — A „POZSONY SZ. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA” — A „BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK EGYESÜLETE” — A „PÉCS-BARANYAI VENDÉGLŐSÖK IPARTÁRSULATA” — A „KIS-KUN-FÉLEGYHÁZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA”

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre . . . 3 korona Egész évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 Egész szám ára 50 fillér.

Laptulajdonos-szerkesztő:

F. KISS LAJOS.

Megjelen

minden hó 1. és 15. napján.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 48. szám.
Hirdetések fölvetése ugyanott.

Főszerkesztő:

BARTA BÉLA.

Ébredés.

Irta: Gundel János.

Ipartársulatunk elnöksége évtizedek óta mindig azt hangoztatta szóban és írásban, hogy mennyire hasznos és dicső dolog lenne az, ha a vendéglősök mind egy táborba sereglenének s valamennyien egy zászló alá tartozva, egy közös célért küzdenének, mert a tapasztalat bizonyítja, hogy az erkők szélforgácsolása mellett nem lehet eredményeket elérni. A széttagoltság szakmánk gyöngeségének, tehetetlenségének bizonyítéka és legfőbb baja. Gyenge haderővel nem lehet győzelmet aratni. Mennyivel hatásosabb lett volna az ipartársulat fellépése minden előfordult esetben, ha mindenk tudják, hogy egy hatalmas, a közügyek terén is számottevő tábor áll mögötte.

Sajnos, szavunk mindig a pusztába kiáltott szó maradt. Sem buzdítással, sem meggyőző érvekkel nem lehetett a megrögzött közönyt megtörni s egyedül ez volt oka annak, hogy iparunk érdekében kifejtett erőlködésünk nem bizonyult eléggé hatásosnak és a legtöbb esetben nem vezetett az óhajtott sikerhez.

Soká kellett várunk, sok türelmet kellett tanúsítanunk, míg a közböni végre megmozdult. De nem csüggedtünk, ellenkezőleg, kitartottunk, mert hittük, hogy az idő mindent megérlel és beválik a régi közmondás: „Saját kárán tanul a magyar!”

A sok károsodás, a sok igazságtalanság, végre — ugylátszik — sorompóba szőlítja kartársainkat. Legáltalabb azt lehet következtetni abból az életrevaló mozgalmából, mely most már az ő körükben, tehát a legtermészetesebb alapon indult meg. Fellobbant tehát a tűz, melyet hosszú időn át hiába élesztgettünk. A vendéglősöknek egy lelkes csoportja gyújtotta fel és a borzongató novemberi időben kellemes meleget áraszt a lelkekbe s egy jobb jövővel biztat.

Az az indítvány, mely ipartársulatunkhoz érkezett, azt kívánja, hogy simítsuk el a kicsinyes okokból táplálkozó ellentéteket és gyűjtsük egybe a vendéglősöket.

Azt hisszük, nem kell bizonyítanunk, hogy mi örömmel fogunk hozzá a munkához, midőn régi terünk megvalósítására, vágyaink beteljesedésére nyílik kilátásunk.

Az indítvány lényege az, hogy szólítsuk fel a másik

két testvér-ipartársulatot, csatlakoznának ipartársulatunkhoz, mert az egybeolvadás egyszerre óriási erkölcsi erőt adna testületünknek. Senki — aki józan belátással bír — nem vonhatja kétségbe ezen állítás igazságát. Mi pedig felismerve e kérdés nagy horderejét, teljes készséggel állunk annak szolgálatába és minden erőnkkel rajta leszünk, hogy a megindult mozgalom minden ellenáramlattal szemben diadalra jusson. Éppen azért a hivatalos úton már megtett kezdeményező lépéseken kívül azzal a szózattal fordulunk t. kartársainkhoz: Legyen minden kartársunk lelkes apostola a megindult mozgalomnak, mely most már a népszerűség jellegével megizmosodva, a rideg közönyt csöndjéből tört elő. Rajta hát! Rakjátok a tüzet, mert a számaláng hamar elalszik s a pernyét elfújja a hideg téli szél.

Kávéház és közérdek.

A „Budapesti kávéipartársulat” ama mozgalma, melyet az elnökség a kávéházak tulszaporodása ellen most már ismételt ízben indított meg, úgy látszik ez alkalommal eredményre fog járni. Az ipartársulat akciója általános érdeklődést keltett mindenfelé, behatóan foglalkoznak azzal mérvado hivatalos helyen is és a „Pesti Hírlap” f. évi december hó 5-iki cikke — amelyet érdekességénél fogva alább egész terjedelmében közlünk — tárgyilagos és szakavatott voltánál fogva egyenesen arra van hivatva, hogy ezt a kérdést mindaddig napirenden tartsa, amíg illetékes helyen a kávéházalapítás terén elburjánzott egészségtelen és tisztességtelen versenynek beszüntetése céljából erélyes ellenszerekről nem gondoskodnak. A kávéipar terén tarthatatlan viszonyok uralkodnak; egyes üzletek tulajdonosai napról-napra változnak; gyárosok, iparosok és kereskedők egész vagyont vesztenek azoknál, akik méregdrága bankhittel ugranak be — kellő tőke hiányában — egyes szüléstektől fogva életképtelen kávéházak átvételébe s az illoyális verseny árát azok fizetik, kik egy egész emberélet munkáját fektették vállalataikba. E válságos viszonyokat híven tükrözi vissza a „Pesti Hírlap” következő cikke is, amelynek minden sorát tartózkodás nélkül aláírhatja az, aki iparunk belviszonyait

ismeri, azokat nem a külső, fényes látszat, hanem az elszomorító valóság szerint ítéli meg:

„Kávéház és közérdek. Ez a két dolog úgy kerül egymás mellé, hogy abban az időben, mikor Budapesten a kávéházak ijeszten módon szaporodni kezdtek, a közgyűlés ennek az egészségtelen szaporodásnak mindenáron gátat akart vetni; az akkori kereskedelmi miniszter azonban leiratban figyelmeztette a törvényhatóságot, hogy az iparigazolvány megadása csak abban az esetben jogos, ha annak megadása a közérdekbe ütközik. Az előjáróságok ezt a leiratot aztán úgy értelmezték, hogy nekik nem kell törődni egyébbel, csupán azzal, hogy a rendőrség a folyamodónak adott-e erkölcsi bizonyítványt s ennek alapján aztán derüre-borura kiállították az iparigazolványt.

A kérdés és a közérdekre hivatkozó miniszteri leirat most ismét aktuális, aminek igen érdekes és a veszedelmes konkurrenczia szempontjából fölülte elszomorító oka van. Az kétségtelen, hogy Budapest ma a kávéházak városa. Ha ez nevezetességgé, hogy mindenestre világrekordot ért el a fővárosunk, mert a világnak egyetlenegy olyan városa sincs, amelyben a kávéházak száma megközelíthetné az ittenit. Főképen az utolsó években nyitottak csaknem naponként új kávéházakat, aminek dokumentálására figyelemreméltó statisztikai adat áll rendelkezésünkre. E szerint 1904-ben 195, a következő évben pedig 215 kávéház nyílt meg, tehát két év alatt több mint négyszáz. Ugyanezen időben ezenfelül még nem kevesebb, mint 900 kávéház nyitására kért engedélyt. Hogy minő horribilis szám ez a többi iparág szaporodásához képest, láthatjuk abból, hogy 1905-ben a kávéiparon kívül mindössze 529 iparigazolványt engedélyeztek, vagyis százzal kevesebbet, mint a kávéipar folytatására.

A kávéházak gyarapodását nem óhajjuk ezuttal közgazdasági, szociálpolitikai, vagy erkölcsi szempontból mérlegelni, csupán azt a sajtóságos jelenséget konstatajuk, hogy ez a szaporodás nem ott észlelhető, ahol új utcák vagy városrészek fejlődtek, hanem minduntalan a már meglévő kávéházak közelébe ékeltek egy-egy új ilyen helyiséget. Így például az I., II., III. és X-ik kerületben együttvéve nincs annyi kávéház, mint a nagykörút és Andrássy-ut mentén. Ez a helyzet azt igazolja, hogy a kávéos nem igen igyekeztek iparuk gyakorlására új, még ki nem aknázott terepmotot választani, hanem ellenkezőleg, az volt a céljuk, hogy a már megnyílt üzletek vendégeiket hódítsák el. Ez a szempont érthető és bizonyos mértékben jogosult is, mert hiszen a forgalmas, élénk utvonalak, közlekedési centrumok bizonyára a legalkalmasabb helyek az ilyen ipar gyakorlására. Viszont azonban a tisztességtelen konkurrencziától, különben ezek — mint már utjabban számos példa bizonyítja — teljesen tönkremennek és képtelenek az adó, vízdíj, járdafoglalás, meg számos más czimen rájuk rótt köteleességeknek eleget tenni. De az új iparigazolvány azokon a helyeken, amelyek már úgy is tömve vannak kávéházakkal, az új tulajdonosra sem bírhat értekel, mert tíz eset közül kilencszer alig egy év után fizetési zavarokba jutnak, a hitelezőiket érzékenyen megkárosítják és vagy fogságba kerülnek, vagy ha élelmesebbek, mások vagyonával idejekorán ismeretlen helyre szöknek. Így történt az, hogy egy-egy kávéház néha évenként háromszor-négyszer cserél gazdát és a szolidabb kávéházak e közben szintén válságos helyzetbe kerülnek, mert képtelenek oly kávéházakkal versenyezni, amelyeknek tulajdonosai mindent hitelbe, a megfizetés szándéka nélkül vásárolnak.

A tanács ezt a panaszt minden tekintetben jogosnak tartotta, mert hiszen a testület nem azt kérte, hogy a kávéházakra nézve is hozzák a numerus clausus, ami az ipar gyakorlásának korlátozását jelentené, hanem csupán azzal a nagyon is méltányos kívánsággal léptek föl, hogy egyik kávéház a másiktól legalább is harmincz-nygyven méter távolságra legyen. Az ennél is közelebb levő kávéházaktól az iparigazolványt nem lehet megvonni, de az türhetetlen, hogy még ezek közé is ékeljenek egy újat. A tanács mindezek alapján utasította az előjáróságokat, hogy respektálják az ipartestület kérelmét, legyenek figyelemmel a helyi viszonyokra, az engedélyek megadásánál a legnagyobb gondossággal járjanak el, nehogy egy-egy újabb

engedélyl a hatóság segédkezet nyujtson a tisztességtelen konkurrencziához.

Az előjárók értekezletet tartottak és mielőtt a tanács utasítása szerint intézkednének, megkeresték most a tanácsot, hogy vegye fontolóra azt a kereskedelmi miniszteri leiratot, amely szerint az iparengedély megtagadása csupán a közérdekre való hivatkozással történhetik. Nos, ez a fontoskodás éppen nem helyénvaló és éppen a közérdekre való tekintettel reméljük, hogy a tanács föltétlenül érvényt fog szerezni üdvös rendelkezésének.“

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésegédek országos nyugdíjgyesülete“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvettett Budapesten, 1907 december 3-án, az igazgatóságnak a központi irodában délután 5 órakor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Stanój Miklós alelnök, Petánovics József, Dökker Ferencz, Willburger Károly, Payer Ferencz, Mitrovác Adolf igazgatósági, François Lajos, Páris Vilmos felügyelő-bizottsági tagok, dr. Solti Ödön jogtanácsos, Nagy Sándor titkár. Seress Márton, Maloschik Antal és Schmidt-hoffer Vilmos kimentik elmaradásukat.

1924. Elnök megnyitja az ülést, üdvözlí a megjelenteket, felolvastatja az előző jegyzőkönyvet, melyet az igazgatóság hitelesít.

1925. Joganácsos bemutatja a központi takarékpénztár és az egyesült fővárosi takarékpénztár értesítését, melyek szerint ezen intézetek ott elhelyezett egyesületi tőke után netto 5 százalékot térít meg.

Örvendetes tudomásul szolgál.

1926. Joganácsos bemutatja az előző ülésen átutalt 5000 korona elhelyezési okmányait s ezuttal 4000 korona átutalását kéri.

Az igazgatóság ezt tudomásul veszi, illetve elrendeli.

1927. Joganácsos jelenti, hogy az igazgatóság megbízásából eljár Budafokon a községnek adandó 100.000 koronás kölcsön ügyében és a főjegyző urnak megküldötte a kötelezvényt tervezetét.

Az igazgatóság tudomásul veszi a jelentést, utasítja ügyész, hogy az esetben, ha a község a 100.000 korona felvételét óhajta, rendkívüli igazgatósági ülést hívjon egybe.

1928. Joganácsos jelenti, hogy a budapesti választmány 1191 korona 12 fillért, a miskolczi 80 korona 64 fillért, a szegedi pedig 711 korona 60 fillért küldött be elszámolás kapcsán.

Tudomásul szolgál.

1929. Joganácsos bemutatja a kassai választmány jegyzőkönyvét. Jelenti, hogy ezen választmány november hórl 297 korona 46 fillért küldött be elszámolás mellett, hogy továbbá Schranz János és Steiner Izrael a tagok sorából kilépésüket jelentették be, s a 31. § értelmében részükre kijáró egyharmad rész visszaütalását kéri. Előbbi 58, az utóbbi 112 honyarnat volt fizető tagja az egyletnek.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, Schranz János és Steiner Izrael részére a 31. § értelmében kijáró összeget visszaütalja, utasítja azonban joganácsost, hogy mielőtt a nevezettek töröltetné, őket az alapszabályok azon intézkedésére hívja fel, hogy az eltöltött idő meg a kiutalt összeg visszafizetése esetén sem tudható be esetleges újra belépés esetén.

1930. Joganácsos bemutatja a szombathelyi választmány jegyzőkönyvét, jelenti, hogy ezen választmány 3 hórl elszámolás kapcsán 568 korona 70 fillért küldött be; hogy Kemenczy Károly ügybuzgó választmányi tag elhalálozott, hogy Drobits János és Breiner Dávid többszöri felhívásra sem fizettek, hogy Kálmán István katonai szolgálatteleire bevonult.

A jelentés tudomásul szolgál s az igazgatóság Kemenczy Károly elhunytá fölött őszinte, jegyzőkönyvi részvételt fejezi ki.

1931. Joganácsos jelenti, hogy Takács István, Gödö

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

Gyula, Rajcsányi Mihály és Vida Ferencz nyugdíjigényük felemlésének engedélyezését kéri.

Az igazgatóság a kért engedélyt megadja.

1932. Jotjanácsos jelenti, hogy Töpfli Mátyás, Szederkényi János, Deme István, Kolossa Viktor, Schwarcz Miklós, Agora Árpád, Englisch Béla, Schodits Ferencz, Mock János és Heinczer Imre, kik nemfizetés okából töröltettek a tagok sorából, most újból beléptek és azt kéri, hogy előzőleg befizetett tagdíjaira 50 százaléka az új belépés utáni tagdíjak egy részének kiegyenlítésére betudassék.

Az igazgatóság a kért engedélyt megadja.

1933. Jotjanácsos bemutatja id. Kemenczey Károly díjnok, az 1930. alatti említett Kemenczey Károly édesatyja, utalással arra, hogy nagyszámu családjával igen szűkös anyagi helyzetben van, melyben őt elhunyt fia állandóan segítette, így utalással arra, hogy fia után igényjogosult tag nem maradt, a fia által befizetett tagdíjak egy részét segély címűn kéri.

Az igazgatóság méltányolja a kérelmet s kérvényezőnek 100 korona segélyt utalványoz.

1934. Jotjanácsos bemutatja a Lipótmezei m. kir. állami elmeegógyintézet igazolványát arról, hogy Loronits Ferencz rendes tag, mint elmebeteg ott kezeltetik. Felesége ez alapon a tagdíjakból visszatulalást kér. Jotjanácsos utal arra, hogy a tagnak végkielégítés jár és pedig tekintettel arra, hogy az illetőnek egy beszámítható tagsági éve van, a biztosított összeg 10 százaléka, vagyis 300 korona. Ezen összeg azonban csak akkor utalható ki, hogy ha a szellemi fogyatékosságból eredő munkaképtelenség bírói ítélettel igazoltatik és az elmebeteg részére gyám rendeltetik.

Az igazgatóság jotjanácsos indítványát fogadja el s kérelmező részére 300 korona végkielégítést állapít meg, ezt az összeget akkor utalványozza, ha kérelmező igazolja, hogy férje bírói ítélettel elmebetegség miatt gondnokság alá helyeztetett, az összeg kirendelőnek gondnok kezéhez fizetendő.

1935. Jotjanácsos bemutatja Dani József miskolczi tag nevében betérjesztett kérelmét; a kérelem szerint Dani szellemi gyengeség okából munkaképtelen. Befizetett díjai egyharmadát kéri vissza. Jotjanácsos indítványozza, hogy az 1934. sz. határozat értelmében hozassék határozat, mert ha a tag fényleg munkaképtelenné vált, ugy nem a 31. §, hanem a § értelmében kell a tag igényét kielégíteni.

Az igazgatóság helyesléssel fogadja el jotjanácsos indítványát s Dani Józsefnek az esetre, ha a bíróság gondnokság alá helyezi, 360 korona végkielégítést, ellenesetben a 31. § alapján befizetett díjai egyharmada címűn 94 korona 50 fillért utalványoz.

1936. Jotjanácsos jelenti, hogy Khogler Viktor és Tegyei Kálmán bejelentették kilépésüket. Khogler Viktor 53 hónapon át, Tegyei azonban csak 20 hónapon át fizetett.

Az igazgatóság a jelentés alapján Tegyei kérelmét elutasítja, Khogler kérelmét ellenben teljesíti és részére 75 korona 8 fillért visszatulványoz.

1937. Jotjanácsos bemutatja Grosz György pénzbeszedő jelentését arról, hogy a gyűjtőperselyek hol vannak elhelyezve.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, utasítja pénzbeszedőt, hogy a perselyeket írta ki és tegyen jelentést.

1938. Jotjanácsos bemutatja Merker H. Emil és Rittinger Károly kérelmét. Előbbi azt kéri, hogy miután a taggyűjtő az alapszabályokat tévesen magyarázta, a befizetett felvételi és egy havi tagdíj részére visszatulványoztassék. Utóbbi pedig azt, hogy miután a miskolczi közgyűlés neki a felvételi és tagsági díjat visszatulalta, ezen határozat határássá végre.

Rittinger esetében megállapítandó a beküldött okmányokból, hogy Rittinger 1906 nov. 21-én, tehát a miskolczi közgyűlés és az ő ügyében hozott határozatnak véle közlése után lépett be újból az egyesületbe. Önmaga lemondott tehát arról, hogy az 1906. évi szeptember 11-én Miskolczon hozott reávonatkozó határozat végrehajtsák, annál kevésbbé, mert az újraelépcsésnél taggyűjtő az előbb fizetett felvételi díjat be is tudta.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, Delfin taggyűjtőt kötelezi arra, hogy Merker Emilnek 15 nap alatt a tőle

felvett 16 koronát visszafizesse. Rittinger Alajost azonban kérelmével elutasítja.

1939. Jotjanácsos jelenti, hogy Fillinger Jenő és Krittó Béla hat havi halasztást kérnek.

Az igazgatóság a kérelmet teljesíti.

1940. Jotjanácsos jelenti, hogy Ebenbeő Károly szállodás ur Fenyőházárol egy kosár dugót küldött.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi s a küldőnek jegyzőkönyvi köszönetet mond.

1941. François Lajos jelenti, hogy a pezsgődugókat az irodából és a Metropole-ból is elszállította és szortiroztatta. A külföldi pezsgőgyárak dugóinak beváltása tárgyában a francia konzulátus utján tett lépéseket s alapos a kiállítás arra, hogy a francia pezsgőgyárosok szindikátusának figyelmét a legilletéke-sebb helyről fogják felhívni, úgy, hogy az összes külföldi eredetű dugók beváltása biztosítottak látszik.

Az igazgatóság örömmel veszi tudomásul a jelentést és François Lajosnak fáradozásáért köszönetet mond.

1942. Jotjanácsos kérelmére az igazgatóság felhatalmazza az elnökséget, hogy a mai ülésen kiutalt összegek fedezetét utalványozza.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

A jegyzőkönyv hitelül:

Dr. Solti Ödön.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” közleményei.

Ingyenes helyközvetítő iroda.

Az ipartársulat folyó évi november hó 1-én IV. kerület Molnár-utca 5. sz. a. (Telefon-szám: 732) megnyitotta helyközvetítő irodáját.

Az ipartársulat közvetítő irodája munkába helyez: szakácsot, sütőmestert, konyha-mészárosot, konyha-háziszolgát, cukrászt, portást, pinczemestert, csapost, bérsozlgát, háziszolgát, fűtőt. Üzletvezetőt, könyvelőt, felíró. Liftest, élesztiszűtőt, szobatisztítót, kézi-, téstzás, salátás- és futóleányt, szakácsnőt, gazdaszonyt, felírónt, szobaasszonyt, takarítónt, mosónőt, vasalónőt, ruhakezelőnt, kabalaasszonyt és edényleányt, szóval mindenféle szállodai és vendéglői segédzemélyzet munkaközvetítését teljesen díjtalanul végzi.

Pinczéreket nem közvetít, mert azoknak — az ipartársulattal kötött szerződésük értelmében — saját helyközvetítő irodájuk van.

Az ipartársulat helyközvetítő irodájának vezetését egy megbízható szakemberre: Eger Gyula ügyvezetőre bízta, mivel szigorú feltételek mellett szerződést kötött, tehát a helyközvetítő iroda helyes és kielégítő vezetésére nézve garanciákat szerzett.

Az ipartársulat helyközvetítő irodájának közvetítéseért semmiféle díjazásért követelni, vagy elfogadni nem szabad s az iroda ellen esetleg felmerülő panaszokat közvetlenül az ipartársulathoz kell intézni.

A helyközvetítés szabályos kezelése és kifogástalan lebonyolítása fölött az ipartársulat kebeléből alakított felügyelőbizottság fog állandóan őrködni!

A helyközvetítő iroda fenntartása nagy költségbe kerül, minélfogva az iroda közvetítését az ipartársulat t. tagjai közül is csak azok vehetik igénybe, akik a költségek viseléséhez megfelelő arányban hozzájárulnak.

A hozzájárulási költség úgy állapított meg, hogy minden munkaadó, aki az ipartársulat helyközvetítő irodáját igénybe akarja venni, köteles minden alkalmazottja után (pinczéreket kivéve) évenként 4, azaz négy koronát az ipartársulat pénztárába negyedévi részletekben befizetni.

Felkérjük tehát a t. Kartársakat, hogy mindenki, aki az ipartársulat helyközvetítő irodáját igénybe akarja venni, a kezéhez juttatott kötelező nyilatkozatot lelkiismeretesen kitölteni olvashatóan aláírni, azután az ipartársulatnak azonnal beküldeni sziveskedjék.

Budapest, 1907 október hó 29-én.

Az elnökség.

Megrendeléséknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

KÖZGAZDASÁG.

A Dréher Antal sörfőzdéi r.-t. budapesti sörfőzőjét önálló részvénytársasággá alakítja át. E célból az osztrák részvénytársaság december 19-én Bécsben tartandó rendkívüli közgyűlésén leszállítja alaptőkéjét 28 millió K-ról — 11,2 millió K-val, amennyi a kőbányai gyár értéke — 16,8 millió K-ra, majd nyomokban ismét felemeli 20 millió K-ra abból a célból, hogy így a társaságnak egy 3,2 millió K-t tevő nyílt tartozását kiegyenlítsék. A kőbányai serfőzdét január folyamán fektetik részvénytársasági alapra 12 millió K alaptőkével, a Hazai bank r.-t. finanszírozása mellett. A kőbányai gyár vezérigazgatója továbbra is Aich Ferencz marad.

Uj sörfőzde Pilszenben. A Zivnostenska Banka (Prága) Pilszenben új sörfőzdet épített, mely egyelőre évi 100,000 hektoliter sört fog termelni és üzemét 1908 őszén kezdi meg. Ez a sörgyár a negyedik lesz Pilszenben. Az eddigi termelés megoszlása a következő volt: a Bürgerliche Brauhaus 800,000, az Aktienbrauerei 300,000, a Genossenschaftsbrauerei 180,000 hektoliter sört termelt évente.

Arad-Hegyaljai borok

Ransburg M. és Fia bortermelőik
Arad.

Magyarádi és Mokrai fehér, Ménesi vörös
és Aszu-borok hordóban és palackokban.

SZAKOKTATÁS.

Két szakiskola.

Az elvetett mag dusan termi gyümölcsseit. Ha valami meghatározhatatlan, zavaros felhő képeiben, fenyegető rémként itt-ott fel is üti fejét a megszokott, ósrigi nem-bánomság s egyes — főleg a tudás, műveltség és haladás iránt nem nagy hajlandósági — kartársaink közt a magyar nemzeti közművelődésnek épült oltárokon utolsó lobban is az áldozati láng, nem kell kétségbeesnünk, a lelkesedés, a komoly munka, az alkotás lángja más helyeken újra erőre kap, a szakoktatás ügye el nem alszik, az iskolák szaporodnak, a fáradt bér munkások helyét új, önzetlen apostolsereg foglalja el, mely ujult erővel fog az eszme, az Ideál kultuszához, annak az ideális végcélnek megvalósításához, melyet több mint két évtizeddel ezelőtt a vendéglősipar egyik legjobb, legnagyobb vezére tűzött ki élete feladatául.

Elementáris ellenállhatlansággal vesz rajtunk erőt ennek az igazságnak érzése ma, midőn két új, a pécsi és a győri szakiskola megnyitásától kell beszámolnunk és szinte önkéntelenül hajtjuk meg az elismerés zászlaját iparunk ama derék vezériférfiai előtt, kik csendben és feltűnés nélkül, de annál célzatosabb és kitartóbb munkával hozták létre iparunk e két szép alkotását, melyek fénye és dicsősége immár hosszú időre a magyar vendéglősipar fénye és dicsősége lesz.

Pécsen — ahol a szakiskola létesülése főleg a pécsi ipartársulat áldozatkészségének és egyesek adakozásainak köszönhető — f. évi december hó 6-án nyílt meg a pécs-baranyamegyei vendéglősipartársulat szakiskolája, mely a hatósági értesítés szerint állandóan legalább harmincz tanulóra fog számíthatni. Az iskola iránt nemcsak az érdekelt szakiparosok körében mutatkozik nagy érdeklődés, hanem a hivatalos körök és a

városi közönsége részéről is, mely utóbbi az iskolát oly jóindulattal karolta fel, hogy annak eredményes működése biztosítottnak tekinthető. Az iskolát a szigeti külvárosi elemi iskola rajztermében Salamon József ny. kir. tanfelügyelő nyitotta meg d. e. fél 10 órakor, kinek lelkes szavakkal mondott megnyitó-beszédére először Little Lőrinc pécsi pezsgőbörgyáros, mint a szakiskola felügyelő-bizottságának elnöke válaszolt, hangsúlyozva hogy ama magasztos törekvésnek, mely Glück Frigyes ben a szakiskolák létesítésének eszméjét megérlette melyért Gundel János, Stáder Károly stb. oly sokat fáradoztak és áldoztak, csak úgy lehet meg a kellő eredménye, ha azok, kik a szakiskola ügyét kezükbe vették, a reájuk váró feladatokat lankadatlan kitartással és lelkiismeretességgel fogják elvégezni. Radoczay Imre ipartársulati elnök az iskola megteremtőinek mondott köszönetet, majd Magda Pál belvárosi iskolai tanító, mint a pincériskola vezetőtanítója intézett szép és tartalmas beszédet az iskolai felügyelő-bizottsághoz, mint ezen korszerű s jelentőségteljes intézmény jóakaratu megalapítóihoz, melyben kifejtette tanításának elveit és az iskola nevelési, társadalmi, hazafias és erkölcsi feladatát. A szépen sikerült ünnepély, melyen az ipartársulatnak huszonöt tagja is megjelent, Salamon József ny. kir. tanfelügyelő emelkedett szellemű záróbeszédével ért véget.

Győrről ma, december 15-én nyílik meg a győri pinczéregylet által létesített pinczészakiskola, melynek élén Erhardt Antal ipartársulati elnök, Kuster Géza pinczéregyleti és szakiskola-bizottsági elnök, Kiss Károly ipartársulati alelnök, Molnár József szakiskolai igazgató és Benedek Vince szakiskolai tanár, bizottsági jegyző állanak. A megnyitó-ünnep sorrendje a következő lesz: 1. Himnusz. Éneklük a növendékek. 2. Megnyitó beszéd. Tartja a szakiskola igazgatója. 3. A szakiskola föllétezésének története, kapcsolatban a szakiskola állapotáról szóló jelentéssel. Elmondja a szakiskolai bizottság elnöke. 4. Üdvözlő beszéd a növendékek részéről. Mondja egy szakiskolai növendék. 5. Szózat. Éneklük a növendékek. A győri szakiskola élén álló vezéremberek egyéniségéből hitet és reményt merítenk a sikerhez, melyek ügybuzgó munkálkodásukat bizonyára követni fogják. Áldás és siker kísérje egy ezen, mint pécsi iskolánkat is, iparunk és szeretett hazánk szolgálatába állított munkásságában!

Boreladás

Nagyméltósági gróf Rpponyi Sándor lengyeli saját termései borainak árjegyzéke:

Székszárdi borvidék.

Számos kiállításon kitüntetve.

Fehér borok	0.71 lit. 0.36 lit.		Vörös borok	0.71 lit. 0.36 lit.	
	palackokban	K		palackokban	K
Cabinet	2.—	1.20	Chateau Lengyel	1.30	0.80
Burgundi fehér. . . .	2.—	1.20	Merlot	1.30	0.80
Tramini	1.20	0.70	Cabernet	1.20	0.70
Olasz rizling	0.90	0.50	Kadarka	1.—	0.60
Ezerjő	0.90	0.50			

A borok megrendelhetők az uradalmi kasszári hivatalnál Lengyel, Tolnamegye. Vasútiállomás: Kurd-Csábrák. — Az árak a lengyeli pinczében Kurdcsábrák állomásra szállítva értendő, készpénzfizetés vagy utánvét mellett. Csomagolást önköltségén számítunk s az érték 70 százalékaival bérmentve visszaváltunk. Üres palackot visszaváltunk, 0.71 literrel 8, 0.36 literrel 4 fillérrel.

— Borok hordóban is kaphatók. —

Kávéháztulajdonosok figyelmébe!

A helyi piacon forgalomba hozott, lánczon függő szappan minden drogériában kapható.
KIELHAUSER H. nagybani raktára
BUDAPEST VII., Dob-utca 16. szám.

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Boreczetkészítés. Többféle mód ismeretes erre. Kevés mennyiségű eczet készítésére igen jól megfelel a francia „Orleans“-féle módszer. Eljárása a következő: Egy kisebb boroshordó aknanyílását jól kitágítjuk, hogy a levegő könnyebben jusson bele és a hordónak egyharmadrészét megtöltjük erős borecettel vagy ha ez nincs, akkor közönséges szeszből készült erős eczettel. Azután tíz liter tiszta, esetleg megszürt bort keverünk hozzá és a keveréket 8—10 napig nyugodtan hagyjuk. Ezen idő alatt a bor átvalozik eczetté. Most újabb 10 liter bort adunk a hordóba és ezen hozzáadást 8—10 napi időközökben ismételtjük mindaddig, míg a hordó kétharmadrésznyire megtelt. Ekkor a hordó tartalmának felét, mint kész eczetet kivesszük és újra kezdjük a 10 literenkénti hozzáöntéssel. Így módon igen sok borecetet készíthetünk magunknak vagy eladásra, csak arra ügyeljünk, hogy az eczetedés biztosan végbemenjen, azaz, hogy a hordó folyton elég meleg (25—30° C) helyen legyen.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánt intézett kérdéseket közlésszerűen s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla, hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rájuk.

Kérdések.

25. számú kérdés: Lehet-e az italméresi jogot valakinek átadni, illetve e jogról lemondani?

26. számú kérdés: Vendéglős, kinek kávéháza is van, foglalkozhat-e italméresi joga alapján mindkét üzletében szeszitalok kimérésével?

27. számú kérdés: Kiforrot bor kénszagát hogyan lehet elmulasztani?

28. számú kérdés: Ha az italmérőnek tudomása van arról, hogy valaki a községben zugkorcsmáltatást folytat, kötelessége-e azt feljelenteni?

Feleletek:

Felelet a 25. sz. kérdésre: Italméresi jogot átadni nem lehet és valakinek a javára lemondani szintén nem lehet. Ha korlátlan kiméresi engedélyről van szó, úgy nagy óvatosságra figyelmeztetjük, mert ha esetleg ezen engedély számeletti, úgy az ön utódja egyáltalán nem kaphat korlátlan kiméresi engedélyt, mert az ön engedélyével a létszám még mindig be lesz töltve. Ha azonban korlátolt kiméresi engedélyről vagy zárt edényben előrusítási engedélyről van szó, úgy az ilyesmit, miután a szatócs-üzlettel egybekötve van az, a pénzügyigazgatóság rendszerint át szokja írni minden fennakadás nélkül az utódra. Minden esetben tessék ez ügyben a pénzügyigazgatóságnál személyesen eljárni, mielőtt egyáltalán átadja az üzletet.

Felelet a 26. sz. kérdésre: Az 1893. évi 20.097. számú pénzügyminiszteri körrendelet értelmében az a vállalkozó, aki vendéglős és kávé is, csak akkor foglalkozhatik mind a két üzletében szesz italok kiszolgáltatásával, ha mindegyik üzletére külön italméresi (korlátlan) és kismértékben való előrusítási engedéllyel is bír. A vendéglőre nyert korlátlan italméresi engedély tehát nem jogosítja fel az engedélyest egyuttal arra is, hogy kávéházban szesz italokat kimérhessen, illetve kismértékben előrusíthasson, habár a két üzleti helység egymással nyílt ajtó által közvetlen összeköttetésben volna is.

Felelet a 27. sz. kérdésre: Hogy ha kiforrott bornak erős kénszaga van, annak oka az lehet, hogy a szeptemberi rothadás ellen az a termelő erősen — és talán nem is kifogástalan áruval — bekénporozta a fűrtöket. Ez a baj azonban elmulik. Tessék a bort kádba fejteni, jól meglapátoltatni és azután kénczett hordóba lefejteni. Néhány hét múlva a baj, ha nem is mult el teljesen, okvetlenül csökken. Régi jó borával azonban semmire se keverje össze.

Felelet a 28. sz. kérdésre: Az italmérő nem köteles felügyelni arra, hogy ki üz zugkorcsmárkodást, ez a pénzügyőr kötelessége és nevetséges azon állítás, hogy az esetben, ha az italméresi engedélyes tudomással bír arról, hogy valaki zugkorcsmárkodást gyakorol és őt fel nem jelenti, hogy e végett ő, az italméresi engedélyes bünrészesség miatt felelősségre lenne vonható. Aki Önnek ezt mondotta, az az italméresi törvényeket nem ismeri és nagyfokú tudatlanságot árul el. Az italméresi engedélyes feljelentheti a zugkorcsmákat ha akarja, de ha nem akarja, úgy őt felelősségre vonni e végett nem lehet.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

December hó 20-án Pelzmann Ferencz vendéglőjében (Pannonia szálloda).

December hó 27-én Kommer Ferencz vendéglőjében (Vadászkürt szálloda).

„Jó barátok“ összejöveteli.

A „Jó barátok“ köre minden héten *szerdán* d. u. 4 órakor *társas uzsonná*t rendez. A legközelebbi uzsonna a következő helyen lesz:

December 18-án: Miskey Lajos vendéglőjében (VI., Külső Váczi-ut 36.).

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
100% szeszű együves
SAVANYUVIZ

legjobb asztali és üdítő ital.
kítűnő hatásúnak bizonyult köhögésnél, gégebejajknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoni Henrik
Karlsbad =
és Budapest

Mattoni
Henrik
Budapest
Teréz-körút 37.

Katzky Lajos

épületmúlakatos-mester

„ZEPHIR“ szabad. ajtócsukók és elsörendű tűzhelyek mintaraktára

Budapest,
VI. ker.,
Liszt Ferencz-tér 14.
Telefon 22—78.

Megrendelésnél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

VEGYES HIREK.

Ébredés. E czimen vezető helyen közöljük azt a cikket melyet *Gundel János* orsz. szövetségünk és budapesti ipartársulatunk érdemdes elnöke irt a „Budapesti szállodások, vendéglősök és kormacsorok ipartársulata Értesítő”-jébe. A cikknek nagy értékét, a ránk város események szempontjából pedig kiváló, hogy úgy mondjuk korszakos jelentőséget tulajdonítunk. A cikk irójának társadalmi téren köztiszteltben álló és érdemes, ipari közéletünkben pedig legelső helyén álló, ideálisan kristálytisztágya egyéniségéről nem írunk; cikkének klasszikus magyarságát és szépségeit, főrekvéseinek nemességét, hasznosságát, őnzellenességét nem dicsérjük; nem írunk arról sem, hogy mily megindító és fenséges az, hogy ez az ezüsthaju, de aranyiszvú ember, aki éjjel-nappal munkabíró ifjakat megszégyenítő vasszorgalommal és kitartással küzd a mások erkölcsi és anyagi érdekeiért, késő öregségére közénk áll, hogy telkes hangon hirdesse az igazságot, azt az igazságot, amelynek ő maga a leghehvi és legtökéletesebb megtestesítője! Minderről nem írunk. De igenis írjuk, hogy azok — kiknek figyelmét az Értesítő s benne *Gundel János* cikke kikerülte volna — olvassák e cikket ifj, engedjék szívüket és lelküket meghihetni a kartársi s az iparuk iránti szeretetnek ama meleg, szívből jövő szellemétől, mely e cikknek minden sorát áthatja, nehogy utóbb méltán és joggal érhesse őket az a vád, hogy nem fogadták az Igét, melyet a széthuzás nyomasztó, szomorú napjaiban apostokként nyújtott nekik a Vezér. Mondjuk: „Itt az Ige! Olvassatok!”

Meghívó. A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéségedékek Országos Nyugdíjgyejesületé”-nek budapesti választmányához tartozó tagjai f. évi december hó 19-én, délután 4 órakor a Förster Konrád-féle vendéglő (V., Váci-körút 68. sz. a.) külön termében *rendes közgyűlést* tartanak, melyre tisztelettel meghívjuk. A közgyűlés sorrendje: 1. Előzői megnyitó. 2. A választmány megválasztása. 3. Indítványok. (Az indítványokat legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a központi irodába, VII., Wesselényi-utca 4., kell beküldeni.) Budapesten 1907. évi december 2-án. *Ehm János*, elnök, *Nagy Sándor*, titkár.

A kávéházak tultengése ellen. E tárgyban a székesfőváros legutóbbi közgyűlésén egy interpelláció hangzott el, amelyet *dr. Wilhelm Adolf* bizottsági tag terjesztett elő, aki a kávéházak egészen szaporodása, tultengése miatt szóltál föl. A felszólaló szerint ez a közérdek szempontjából tűrhetetlen, sőt az erkölcsre nézve is rontó hatása van. A kávéházak új generációkat teremtetek: a munkálatnokét, szédelőköket. De árt a tulzaporodás a kereskedői osztálynak is, mert az üzlethelyiségeket kisteigerolják, megdrágítják. A tanács fölismerve a bajt, az előjárókat utasította, hogy az új kávéházak engedélyezésénél legyenek figyelemmel a közérdekre. Az előjáróság azonban a tanácsal szembehelyezkedett és kijelentette, hogy az engedélyt ezután is föltétlenül megadják. A polgármesterhez erre nézve a következő interpellációt intézi: „Van-e tudomása a polgármester urnak arról, hogy az előjárók értekezlete a kávéházi iparengedélyek kiadása tárgyában szembehelyezkedett a székesfőváros tanács leiratával, amellyel a kávéházak tulzaporodását kívánja a tanács orvosolni? Szándékozik-e a tanács előbbi álláspontjának fenntartásával, amely a közgyűlési többség hangulatának is megfelel, egy új határozott hangú leiratban érvényt szerezni?”

Új nyugdíjgyejesületi tagok. Az elmúlt hét folyamán a Sz. V. K. P. és K. O. Ny.-be tagokul *Székely Dániel*, *Kozma Enok* és *Németh Lajos* debreczeni, *Draskovich József* és *Sebestyén Lajos* zsolnai kartársak léptek be.

Mi ez? A pécs-baranyamegyei vendéglőipartársulat szakiskolájának megnyitása alkalmából az egyik ottani helyilapban a következő sorokat olvassuk a megnyitásról irt tudósításban: „Az ünnepség előtt a hivatalos formaiságokhoz való ragaszkodás és kellőleg meg nem indokolható fontosodás kellemetlen incidensre szolgáltatott okot. Bár minden lap közölte s *Kasza Ferenc* sziget-i külvárosi igazgatónak is tudomása volt az ünnepségről, (talán nem a hivatalos forma szerint — ami természetesen hiba!)

mégis az igazoltság és felindultság oly hangján beszélt az ünnepségekre megjelent hivatalos kiküldöttekkel s bizottsági tagokkal, mely hangot azok az urak nem szoktak meg s amely nem volt a dolog érdemét tekintve indokolt.” Innen nem igen látjuk tisztán a „kellemetlen incidens” nyíltját. De ha a t. igazgató ur részéről előlegezett ellenszenv forogna fenn a szakiskola iránt, akkor az ügyet már most *Walter Károly* urnak, orsz. szövetségünk tanonczügyi előadójának figyelmébe ajánljuk, nehogy pécsi iskolánk már az első napokban nehézségekkel legyen kénytelen küzdeni.

Wampetics Ferenc kilakoltatása. A főváros tudvalevőleg kilakoltatási pört indított Wampetics ellen, miután ez saját jőszántából nem volt hajlandó az állatkert területén levő vendéglőhelyiségből kiköltözni. A kilakoltatási pert az elsőfoku bíróság úgy döntötte el, hogy Wampetics tartozik az állatkert területén levő vendéglőhelyiséget 1907. november 1-én elhagyni. Wampetics ezt az ítéletet megfelebbezte s a másodfoku fórum meg is változtatta az elsőfoku fórum ítéletét, akként döntvén, hogy Wampetics 1907. dec. hó 1-én köteles a helyiséget átadni. Most azután a harmadik fórum végérvényesen úgy ítél, hogy Wampeticsnek 1907. november 1-én kell kiköltöznie. Így tehát a kilakoltatást, ha Wampetics önként nem távozik, haladéktalanul végrehajtják.

Bérletek és eladások. Az *eszéki* állomáson levő *vasuti* állomáson levő *vasuti vendéglő* 1908 május 1-től kezdődő 5 évi időtartamra bérebeadatik. Ajánlatok december 17-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség általános osztályánál adhatók be. A 200 korona bántapénz egy nappal előbb teendő le. — *Budapesten* a *Korvin-téri Vigadó* vígalmi helyiségeihez tartozó czukrázsza helyisége bálak, tánczelelyek és hangversenyek alkalmából a vendégek kiszolgálására 1908. évre versenytárgyalás útján bérebe adatik. Ajánlatok december 14-én v. e. 10 óráig a II. ker. előjáróságnál (II., Fő-utca 3., I. em. 6.) vétettek át.

Telefon 10—71.

Telefon 10—71.

Elfer Dezső

elektrotechnikai vállalata
Budapest, Dohány-utca 39. szám.

A „Conradty”-féle „Korona” és „Noris” jegyű ivlámpaszenek és a „Körting”-féle rendes és fényhatású ivlámpák képviselete és gyári nagyraktára.

Ifj. Radó Aladár

borpinczéi

Budapest VI., Király-utca 84. sz.

Telefon 97—90.

Ajánlja kiváló minőségű **balatonmelléki és tokaj-hegyaljai** fehér és vörös palackborait és elsőrendű **aszu-borait**.

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

Társasvacsora. A budapesti kávéipartársulat folyó évi december hó 9-én tartotta ez évben második, rendkívül sikerült társasvacsoráját Kass Béla Andrásy-uti vendéglőjének első emeleti külön termében. Az ipartársulati tagok, valamint a velük összeköttetésben álló czégek képviselői szép számban jelentek meg, az új kávécsok közül Szeiffert és Stárk kávécsokokat sok szimpátiával üdvözölték. Különös érdekességet kölcsönözött az estélynek, hogy az előzői közbünet után, — mely ez alkalommal lapunk szerkesztőtulajdonosát illette — Brück Károly kezdsére a meleg ételnek kávéházban kiszolgálása felett rendkívül élénk, magas színvonalú eszmecserére feljöttök ki, melynek folyamán a felszólalók kivétel nélkül a budapesti vendéglősiipartársulat ez ügyben elfoglalt álláspontjára helyezkedtek, eltérve és helytelenítve azt, hogy a kávéházban meleg ételket tálaljanak. Brück Károly magyarán, igen alapos szakismeretre valló, gazdag tapasztalati tényekkel támogatott beszédben a kérdést úgy jögi, mint aethikai szempontból világitotta meg és rámutatott arra is, hogy minő hátrányokkal járhat, ha a kávécsok a meleg ételk kiszolgálásával nem hagyánának. Ugyaníly szellemben szólalt fel Gárdonyi József, Bodó Adolf, Steuer Marcell is, kik a vitás kérdést felszólalásaikkal teljesen kimerítették, úgy, hogy az estélyről mindenki azzal a meggyőződéssel távozott, hogy a meleg ételk ügye végleg, jól és helyesen el van intézve.

Hymen. Gerenday Aladár eljegyezte Hacker Aranka kisaszonnyt, Hacker Samunak, a Hacker Mór budapesti chinaezüstgyár budapesti vezérképviselőjének kedves és szépmuveltségű nővérét.

Jótekingóság. A Bronner Mihály kávécs elnökelete alatt álló „Bronner”-szegénygyermekket felruházo asztaltársaság f. évi december hó 8-én tartotta meg Kass Béla Andrásy-uti vendéglőjének különtermében első gyermekfelruházois ünnepélyét. Az ünnepélyen, melyen dr. Vázsonyi Vilmos és dr. Leitner Samu orsz. képviselők, védnők, továbbá dr. Kiss Ferencz VII. ker. előjáró, dr. Rácz Dezső, dr. Mayer Sándor, Endrey Dezső, Engel Samu, Deutsch Alfréd, Schuller József stb. megjelentek. dr. Leitner Adolf orsz. képviselő tartotta az ünnepi beszédet, melyre Bronner Mihály elnök, majd dr. Kiss Ferencz válasszaltak. Este sikerült cabaret-előadás volt, melyen a conferenciá szerpét dr. Szalay József töltötte be. A cabaret számain Mezey Ilonka, Bálint Vilmos a Vig-Opera, Lendvay Dezső a Király színház tagjai, továbbá Zoltán Ferencz (tárogató), Hüber Sándor, dr. Koroniss Géza (zongora), Pongrácz Béla (hegedű) látták el. A sikerült estélyt reggelig tartott táncmulatsággal fejezték be.

Üzleti hírek. Várady József volt iglőfüredi vendéglős megvette Prindl Nándor Andrásy-uti Oktogon-téri vendéglőjét. — Cserey Károly volt szilágysomlyói szállodás Budapesten az István-tér és Kisdíófa-utca sarkán új vendéglőt nyitott. — Bereczky Lajos megvette Győrött a „Fehér hajó”-szállodát. — Ekamp Gyula, volt bikszádfüredi vendéglős megvette Budapesten az Aréna-ut 74. sz. a. levő „Pálmaliget” vendéglőt. — Friedmann Miksa nyiregyházi kávécs „Otthon”-kávéházát szállodává alakítja át. — Özv. Krucker Mátýásné vendéglős Budapesten megvette az István-ut 35. sz. a. levő volt Mosolygó-féle vendéglőt. — Peck János soproni kávécs eddig bérben birt üzletét örökáron megvette. — Mayer János volt főpinczér Budapesten az I. ker. Szt. János-tér 4. sz. házában új kávéházat nyitott. — Keller János pozsonyi vendéglős bérbe vette az ottani „Nemzeti szálloda” éttermét. — Breihardt Lajos volt szepesi vendéglős átvette az iglői „Központi kávéházat”. — A herculesfürdői gyógyterem és Ferencz-udvar étterme bérletét újból az eddigi bérli: Erdélyi Frigyes nyerte el. — Szeder Ferencz budapesti, volt józsefvárosi vendéglős megvette a Naglits-féle, Pápnövelde-utcai vendéglőt. — Juray Ferencz, volt gálosi vendéglős megvette a soproni sörgyári vendéglőt. — Rábold Antal Szombathelyen átvette a „Vadászkült” vendéglőt. — Christen József malaczkai vendéglős átvette az ottani városi nagyszállodát. — Wehoffer Ferencz vendéglős Sopronban az Esterházy-vendéglőben levő fogadó. — Bandl Imre, a budapesti „Angol királyné”-szálloda volt fősakácsa megvette Magyaróváron a „Fekete sas”-szállodát. — Károlyi Benjamin vendéglős megvette Halmiban a

Fink-féle vendéglőt. — Glück Lajos, volt kavacsáni vendéglős megvette Nagel Adolfól a „Központi szállodát” Kassán. — A szamosújvári honvédhuszártisztú kaszinó Voith József vendéglős vette át. — Eisenberger Márton, volt kassai főpinczér átvette a rózahegyi uri-kaszinó vendéglőjét. — Jajczay István Károly-körút 3. sz. a. levő vendéglőjét Bornemissza József vendéglős vette meg. — Kovács József, budapesti vendéglős megvette Farkas János Szondy-utcai vendéglőjét. — Müller Károly budapesti vendéglős megvette az Aréna-uti „Tartal-pinczér”-vendéglőt. — Buda Ottó magyaróvári vendéglős megvette a Kloiber-féle „Központi kávéházat”. — Prazus György, a tatai „Otthon”-kávéház volt tulajdonosa megvette ugyanott az uradalmi „Központi sörcsarnokot”.

Torma. Nürnbergi óriás, nemes, édes, sajáttermésű, vastag gyökerekben, mm.-ként 20 kor., 25 kgr. 6 kor., 1 kgr. 1 kor. 50 fill. Keményné, Regeteruszka, up. Garbócbogdány.

Szállodák építése állami pénzen. Annak idején megértük, hogy az osztrák kormány komolyan foglalkozik az idegenforgalom által érdekelt iparágak állami támogatásának gondolatával. Értesülésünk szerint ez a fontos kérdés már annyira megért, hogy csak a forma dolgában kell a kereskedelmi minisztériumnak állást foglalnia. Sok híve van annak a tervnek, mely terület szerint megosztott, egységesen szervezett egyesületek kezébe tenni le a kezdeményezés munkáját, az állami támogatást egyelőre csak szállodák építésére lehetne igénybe venni és pedig az illető vidék idegenforgalmi egyesületének közbenjárására.

Hanzli-kimérés miatt börtön. Raguzában a bíróság vizsgálót indított egy kafedzija (kávéháztulajdonos) ellen, aki sörmaradékot mért vendégeinek. A bíró minden nagyobb tettekória mellőzése, három hét sulyos börtönre ítélte a kávésgazdát. A raguzai sörbarátok klubja most valószínűleg disztaggá választja a szigorú, de igazságos bírót.

Első Leánykíhazósági Egylet m. sz. (Gyermekek és életbiztosító intézet: Budapest, VI., Teréz-körút 40–42. Alapított 1863-ban). Folyó év november havában 1,709.200 K értékű biztosítási ajánlat nyujtatott be és 1,489.900 K értékű új biztosítási kötvény állítattott ki. Biztosítási összegek fejében 112,142 K 78 f. fizetett ki. 1907 január 1-től november 30-ig bezárólag 20,936.330 K értékű biztosítási ajánlat nyujtatott be és 17,922.530 K értékű új biztosítási kötvény állítattott ki. Biztosítási összegek fejében a folyó évben 1,114.219 K 61 f. és az intézet fennállása óta 12,317.465 K 52 fillér fizetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

A Debreczeni Szállodások, Vendéglősök, Kávécsok, Korcsmárosok Ipartársulata taglétáddással jelenti búgzo és nagybecsült előjárósági maglájának, Németh András urnak mélységes bánatát, amennyiben hivatásra, immár

néhai Németh Andrásné született Piránszky Róza urasszony

folyó hó 2-án, éjjel 1/212 órákor rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

A körúrkében is általános tiszteletben tartott urasszony földi részei folyó hó 4-én, délelőtt 1/211 órákor fognak a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tételni.

A megboldogult érdemekben gazdag multját kegyelettel örizzük.

Debreczen, 1907. december hó 3-án.

Nyugodjék békességben!

Sziveskedjék lapunk pontos czímére ügyelni!

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Borárak emelkedése. Évtizedek óta nem volt olyan nagy a borkereslet a Balaton mellékén, mint az idén. Az ország minden részéből és Ausztriából is nagyszámban jönnek a borvevők, hogy bort vásároljanak. A nagy kereslet következtében a borárak emelkedtek.

Mi a főzet? A főváros tanácsának legközelebb érdekes kérdés fölött kell döntenie: A korcsmákról, sörházakról és pálinkamérésekről szóló és most életbelépett szabályrendeletnek 13. szakasza nem tartalmaz eléggé világos rendelkezéseket. Jelestül nem mondja meg kimerítően, hogy mi mindent kell érteni „föztek” és „sültek” alatt s nem tűnik ki az sem, hogy a pálinkamérők azokat a cikkeket, amelyeket a szeszes italokon kívül pálinkamérési üzletekben egyáltalán árusítani szabad (főzelék, süttek, üdítőitalok, eczet és nyers tea) külön iparigazolvány váltása nélkül tarthatják-e, vagy pedig kell-e iparigazolványt váltaniok, amit a kerületi előjárók szükségesnek tartanak. Ez okból a kerületi előjárók ennek a szakasznak közelebbi megmagyarázására vagy világosabb megszövegezésére végett a tanácshoz előterjesztést intéztek.

**BUDAPESTI ÁLT. VILLANYFELSZERELÉSI VÁLLALAT
DIEMMER HUGÓ ÉS TÁRSAI UTÓDAI**

Klauzál-utca 5. **BUDAPEST** Dohány-utca 48.

Elektrumos világítási és erőátviteli berendezések városok, községek, épületek és lakások részére.

Elektrumos gépek, ivámpák, dynamok, motorok és mérő-készülékek.

Telefon-szám

23-35

Villamos jeltző, telefon, villámháritó, villam. tűz- és vízjeltző-készülékek szerelése. Iv-lámpák, motorok és dynamok áttekeresése egyen- vagy váltakozó-áramra.

Bérlet.

Szabadkán, a vasutttól átellenben, **egy nagyobb-szabású szálloda és vendéglő**

körlátlan italmérési engedéllyel 1908 május 1-től kiadó. A szálloda 25 vendégszobával, szép két étteremmel, nyári kerttel és két kuglizóval van berendezve. Bővebb felvilágosítás nyerhető: *Grosz Adolfnál, Szabadka.*

LITKE
„CASINO” pezsgő

külön töltés

Budapesti főraktár:

IV., Szép-utca 3. sz.

Telefon: 10—85.

Telefon: 10—85.

200 hektoliter

kitűnő 1906. és 1907-es **Balaton hegyvidéki bor** kisebb tételekben is olcsón eladó. Bővebbet: **Krayer Emil, Budapest V., Lipót-körut 32. szám.**

A t. cz. szálloda-, vendéglő- és kávéház-tulajdonos urak figyelmébe.

Kávéházi, vendéglői berendezések, karamból és fordító biliárdasztalok, alpaca és chinai ezüstárak, márványasztalok, székek tömören hajlitott fából, tükrök és kávéházi kasszák, jégszekrények, borkimérő asztalok és sörkimérő készülékek **új és használt állapotban a legolcsóbb árakon**

Glück Márton-nál

Budapest, Hajós-utca 17. szám.

Telefon 80—61.

Vendéglős, szállodás és kávé urak!

A legelső, legrégibb és legnagyobb hangszerműgyáros Európában a „HUPFELD” világcég részv. társ. Budapestben

ÁLLANDÓ HANGSZERKIÁLLITÁST

tart, ahol önműködő, önjátszó

ZONGORA-ORCHESTRON-CONTINENTAL

henger- és súlyfelhúzóval, **VILLAMOS ZONGORÁK ÉS HANGVERSENY-ORCHESTRONOK** papir- és préselt hangjegyekkel (minden mű pénzdobóval ellátva) vételkényszer nélkül készséggel be lesznek mutatva.

Az önműködő **ZONGORA-ORCHESTRION „CONTINENTAL”** haranghangokkal és mandolinjátékkal van ellátva; ugyanezen kellékekkel bír a legutóbbi újdonság is a

ZONGORA-ORCHESTRION VONÓS ÉS XYLOPHON ZENÉVEL

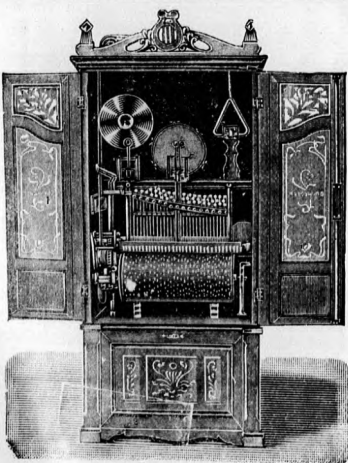
Mintaraktáram bármely időben megtekinthető.

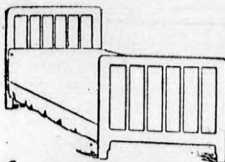
Árak 480 koronától 16000 koronáig. Kényelmes részletfizetések kamatnélküli havi részletre. Midőn tisztelettel kérem versenynélküli újdonságaink szíves megtekintését, óva intem a piacra kerülő silány utánzásoktól és azon reményben, hogy minél többen megtisztelnak becses látogatásukkal, maradok kiváló tisztelettel

NEUHERR IGNÁCZ

(WETSCHL GYULA utóda)

magyarországi képviselőség és mintaraktár
Budapest VIII., Kenyérmező-utca 6.

Szállodások figyelmébe!

A jánlom dusan felszerelt raktáromat **vas- és réz-butorban** olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.

BRUCK J. HENRIK

vas- és rézbutorgyára
== BUDAPEST. ==

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)
 Mintaraktár és iroda: VI., Andrásy-ut 32. szám.

Fischer Miksa

tojásnagykereskedő

Budapest VI. ker., Dessewffy-utca 41. sz.

Telefon: 24-23.

Elsőrangú szállodák, vendéglők, korcsmák és kávéházak szállítója.

KISS ISTVÁN

A HUBERT J. E. POZSONYI PEZSGŐBORGYÁRA
 KÉPVISELŐJE

Budapest VII.

Sziv-utca 17.

KESERŰ LIKÖRÖK KIRÁLYA, KIRÁLYOK KESERŰ LIKÖRJE.

Nemes Dr. Trnkóczy-féle

KRAFT- BITTER- LIKÖR

... A világ legjobb
 gyomor-keserűje.

Wladika Rezső

mű- és kereskedelmi kertész.

Budapest legelőkelőbb szállodái,
 vendéglői és kávéházainak szállítója.

Telefon 50-31.

Budapest VII., Zugló
 Kövér Lajos-utca 2. szám.

Főpinczér urak!

Ha egy levelezőlapon pontos címüket, az üzlethelyiség megjelölésével közlik velünk, **díjtanul és bérmentve küldünk**

SZÁMOLÓ CZEDULÁKAT

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“

kiadóhivatala

Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 48.
 (Csakis írásbeli rendelést intézünk el).

Szálloda-, vendéglő-, kávéháztulajdonosok
 és bérlők szives figyelmébe!

A nyári időnyre szükséges vászon- és asztal-
 neműek évtizedeken át alaposan kipróbált jó minőségekben gyári áron kaphatók

TAUSZKY J. FIAI

fehérneműgyári cégénél, POZSONYBAN.

Vásznak és asztalneműek nagy mintagyűjteményével kívánatra szolgálunk. Külön árjegyzék fehérneműek- és asztalneműekről.

Az ország számos előkelő szálloda-, nyaraló-, vendéglő-berendezését teljes melegegedésre szállítottuk, többek közt: Félix-fürdő, Csorbai-tó Klamarik-szálló (Losonc), Fehér-szálló (Dob-sina) stb. stb. részére.

Alapítottatt 1846.

Alapítottatt 1846.

Néhány szakértői vélemény:

Frohner's Hotel Imperial, Wien.

A Kristály asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik.

Rühling, igazgató.

Restaurant Carl Hiller, Berlin N. W. Unter den Linden 62—63.

A Kristályforrás ásványvizet vendégeimnél igen kedvelt és szállítmányaik mindig a legjobb állapotban érkeznek meg.

Louis Adlon, tulajdonos.

The Savoy Hotel, London.

A Kristályforrás ásványvizet kitünőnek találom, úgy tisztán magában, mint borral vegyítve.

Henry Prüger, vezérigazgató.

The Splendid Hotel, Ostende.

A Kristályforrás ásványvizet a legkitünőbb és vendégeinknek legkedveltebb asztali vize, melynek hirneve túlhaladta az összes eddig ismert vizekét Ostendében.

Charles Vásárhelyi, igazgató.

Ő cs. és Apostoli kir. Felsége udvari gazdasági hivatala.

A Kristályforrás igen kellemes ízű és üdítő italnak találtatott.

Franz von Worlitzky, cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székesfővárosi vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a Kristályforrás ásványvizet tiszta, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból egészségesnek minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségintézetének igazgatója, az 1902. XII. magyar balneológiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek bakteriológiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában legtisztábbnak a Kristályforrás ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a Kristályforrást nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tiszta calcium és magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

A magy. kir. belügyminiszter 1906 márczius 6-án kelt 22882. számú határozatából: A Kristályforrás közegészségügyi szempontból mint élvezeti víz kitünő és rendkívül értékes.

Az Országos Közegészségügyi Tanács a Kristályforrást helyes és tisztán való kezelése folytán a külföldön való versenyzésre más ásványvizekkel hivatottnak minősítette.

MODERN SZAKÁCSMŰVÉSZETI SZAKLAP

A „MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE

A görög konyha.

A homéri idöket az ételben és italan való egyszerűség s mértékletesség jellemezte. A lakmározók előtt apró asztalok álltak, erre helyezték a lével telt, sült marha-, sertés-, bárány-, vadkecske- és szarvashusdarabokat. Kosarakban kínálták a kenyeret s a lakoma végével a nagy edényekben lévő vizes bort itták. A húsétel elkészítése nagyon egyszerű volt. Az állatok bőrét lefejtették (a sertést pörkölték), darabokra vágták, a tűz fölött nyáron forgatták s tálalás előtt lisztel hintették be. A kés és villa használatát, épp úgy, mint később, nem ismerték, tehát evés előtt és után kezüket megmosták. Abroszt és asztalkendőt sem ismertek a görögök. Az asztalkendőt nyerszista helyettesítette, amely alkalmilag arra is szolgált, hogy a folyékonyabb ételek számára ideiglenes kanalat formáljanak belőle. A görög konyháról beszélve, nem szabad megfeledkeznünk az egyes törzsek különböző életfölgagsáról s hogy mennyiben tulajdonítottak kisebb vagy nagyobb értéket az asztal örömeinek. A spártaiak mértékletessége ismeretes. Kora ifjuságától fogva hozzászokott, hogy az izesebb falatokat megvesse, jobban mondva irántuk érzékellen maradjon s nem evett többet és mást, mint ami élete föntartására okvetlenül szükséges volt. A híres spártai véreles volt jóformán a főeledelük. Vérben főzött sertésus volt ez, ezettel s olajjal fűszerezve. A leves után sajtot, olajbogyót s fűgét ettek. Az ősi szokásokra sokat tartó arkádiabeliek jóformán csak decével és sertésussal éltek. Az athéni lakomák oly egyszerűek voltak, hogy a vigjátékírók akárhányszor ginyuylták. Az anyagi jólétben élő tesszaliaikat szélében-hosszában pazar-

lónak s torkigevőknek ismerték. Éhségük közmondásos volt. Tesszáli módon vágni annyit jelentett, mint nagy darabokat maga elé rakni. A nagyotevésben és sokatvásiban a böocziak versenyeztek a tesszallokkal, noha a korintusok s a szigetlakók sem maradtak hátul. Háromszor enni napjában: ősrégi szokás. Alighogy fölébredt a görög, már reggelizett is. Tiszta borba kenyeret mártogattak s ezt ették. Körülbelül tizenegy óra tájban ültek a második reggelihez, amelynek néhány meleg fogása is volt. Harmadszor délután négy óra körül ettek s ezt a szokást a rómaiak is megtartották. Ez időben még az asztalhoz ültek s csak később, az általános elpuhultság idején döltek evés közben nyugvágyra. Mindenapos, az olasz polentához hasonló eledelük volt a liszthabarékból készült, formában szárított massza. Evés előtt vízbe mártották a masszát. A buza- vagy árpalisztból való kenyeret otthon sütötték, jobban mondva a piacon vásárolták. A hus mellé főzelékfélélt tálaltak, például mályvát, kerti salátát, kelkáposztát, babot, lencsét s más egyebet. Különösen szerették a vöröshagymás foghagymát, ez utóbbit salátát készítettek vagy a halat fűszerezték vele. A bárányt, fiatal kecskét, hizott marhát s különösen a sertést nagyon szerették. A kövér számárhus s a hasaalja csemege volt. Ünnepi lakoma volt az, ahol nyulpecsenye került az asztalra. A frissen fogott szardellaszerti hal Athén köznépének jóformán napitápláléka volt. Az ebédet rendszerint sajtevéssel fejezték be, a bö lakomán pedig gyümölcsöt is tálaltak. A tésztaféléket olajjal és mézzel készítették. A konyhán maga a háziasszony stürgölődött vagy a rabszolga-szakácsokra ügyelt. Nagyobb lakomákra szakácsokat fogadtak, közöttük keresettek voltak a

szicíliaiak, noha ezek nagyon henczegték s keveset dolgoztak. Archesztratosz szicíliai szakács Gastrologia címen könyvet is írt az ételek készítéséről s az evés művészetéről.

A sajt eltartása. Tegyük a sajtot egy kis tányérra, ezt tegyük egy nagyobb tányérba, amelybe 1—2 cm. magasságban vizet öntöttünk. Aztán a kisebb tányérral éppen befödő üvegharangot állítsunk a nagy tányérra, úgy, hogy a sajt légmentesen maradjon alatta, a körülötte levő víz pedig egyenletes nedves levegőben tartja, anélkül, hogy a vízzel érintkezne. A vizet a sajt használatákor mindig megújítjuk, naponta egyszer mindenestre friss vizet öntünk a tányérba. A sajt ily módon hetekig frissen és egyenletes nedvességben marad meg.

HIRDETÉSEK

felvetetnek a kiadóhivatalban

■ Budapest, VI. ker., ■
■ Eötvös-utca 48. ■

GALÓDI
KRONDORFI
„SPRITZER“
BORHOZ LEGJOBB!

Csillaghegyi

forrásvíz

Tiszta, bakteriummentes egészséges ital.

Borral vegyítve kellemes ízt ad a bornak.

Megszünteti a gyomorégést.

Szomjcsillapító és üdítő természetes forrásvíz.

Központi iroda:

Budapest III., Bécsi-ut 94.

TELEFON: 79-78.

Óvakodjunk az utánzatoktól! ..

HAACK ANTAL-féle stájer alpesi gyógyfű-gyomorlikőr.

Ezen a Stájerország alpeleinek legnemesebb és legjobb gyógyfűveiből a leggondosabb páralat után készített likőr, az emberi belszervezetre való jó behatásának köszönheti a mindig jobban emelkedő szétterjedését; ennek folytán és a rendkívüli zamata következtében jelenleg a likőrök között az elsőrendű helyet foglalja el.

Mint utazási likőr, különösen a tengeren, ezen ital alig nélkülözhető és a gyomrot erőstidő természeténél fogva legmelegebben ajánlíható. Rendelvények kéretnek egyenest

BARTUSCHEK ERNŐ urhoz

Budapest VII., Hungária-körút 15. sz. alá intézni.

Cs. kir. orsz. szab. likörgyár.

HAACK ANTAL, GRAZ

Alapított 1808. évben

Szállodák, vendéglők, kávéházak szállítója.

Springut Henrik

tojásnagykereskedő

Állandóan nagy készletek.

Budapest VI., Szerecsen-u. 39. sz.

Telefon: 17-54.

Steiner József és fia czukrászdája és sütődéje BUDAPEST,

VII., ker., Király-utca 67. szám.

Legfinomabb minőségű vendéglői és kávéházi sütemények.

STEINER-féle

Luxus kétszersülte

Törvényileg védve. Pótolja a friss süteményt.

Elsőrangú tápszer.

Minden egyes darab külön-külön egy pergament borítékba van csomagolva.

5 kilogrammos megrendelések (5 doboz) postán utánvétel, és bérmentve lesznek elküldve.

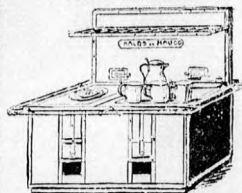
Bevezetve elsőrangú sanatoriumokban és gyógyhelyek kávéházában.

HALAS és HAUGG

rézműves-mesterek

Budapest, VII., Akácza-utca 47.

Telefon: 81-25.

Készítünk előnyös, telyelen fordítható (dupla), vízzel forralható pálinkafőző kazánokat, vendéglői és kávéházi berendezéseket, mosó- és takaréklüzely-üstöket, mezeiskolások, czipkraszok és kalaposok részére szükséges tárgyakat, borászati, vegyszert és gyógyszerári cikkekét és minden e szakmába vágó vörbésze-munkákat és szereléseket. Vörösz és bátonyodények önozását (cinezest) a legújanyosabb árban eszközünk.

Kávéházi és vendéglői berendezéseket raktáron tartunk.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!
1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvize hasznos ital **étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél.** A legtisztább és **legegészségesebb** asztali és borvíz. Hathatos **szomjcsillapító.** — Vidékre és külföldre **fuvardíjmentes** szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavtelítés-nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló **enyhesége** folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat Budán.

Társaskocsi

igen jó karban levő, eladó. Tudakozódhatni Szabó Imre szállodás és vendéglősnél, Nagyszalontán.

Üzletvezető-konyhafőnök.

Egy felsőmagyarországi gyógyfürdő saját kezelésbe vett vendéglőjének vezetésére kerestetik a jövő fürdőidényre

üzletvezető, ill. konyhafőnök

alapos szakismeretekkel és jó modorral, aki ily minőségben már működött és megfelelő óvadékot letenni képes. Ajánlatok, netalán bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem adtnak, valamint az igények megjelölésével „P. G. 33.” jelige alatt Mosse Rudolphhoz, Budapest küldendők.

SZÉPIRODALOM

A „MAGYAR VENDÉGLŐS ÉS KÁVÉSIPAR“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE

TÁRCZA.

Téli hajnal.

M. Korniss Aranka.

Bálból jövőnk — nagy társaság —
Nyomunkban délszaki virág
Kábitó illata bolyong,
Még kísér habzó mámorunk
S most aludni fogunk.

Itt-ott toprongyos pár alak
Jön szembe lassan, hallgatag,
Munkát keresnek, azt hiszem,
S otthon rakás asszony, gyerek
Lesi a kenyeret . . .

Családi idill.

Irta: Zsoldos László.

A Magyar Vendéglős- és Kávés-ipar eredeti tárczája.

(Utánnyomás tilos.)

— Mindenről lemondtam a kedvedért, — jelentette ki Homokos ur, és idegesen csapta földhöz a fogpiszkálóját. — Lemondtam borról, lemondtam sörrel, lemondtam a cognacról. Most még csak az kellene, ugyebár, hogy a dohányzást is szögre akasszam?

Szegény embert mód nélkül felizgatta szöketincsi hités társának az a legujabb követelése, hogy a betegeskedő Atlasra való tekintetből legyen olyan szives és legalább néhány napig ne füstölje agyon a lakást.

Az Atlas név mögött ezuttal természetesen nem annyira a menyboltozatot tartó klasszikus félisten rejtőzködött, mint inkább egy kis fekete kutya, olyan fekete és olyan kicsi, hogy a rossz szemű gyógyszerész minduntalan halálos rettegéseket szenvedett végig a miatt, hogy járás-kelés közben valamiképp a lifegő fülére ne hájon.

A kis fekete kutya, meg a magas, szöke házigazda azonban jelenleg meglehetősen biztosítva voltak, egy a másik ellen; annál is inkább, mert a kutya a fehérre terített ebédlő-asztal lába tövében hempergett. Homokos urnak ez idő szerint összes törekvése csak abban összpontosult, hogy válasszal az asszonyi kérelemre szó nélkül rágyujtson a legelső darab szivarra, a melyik éppen a keze ügyébe esett.

Dühösen fujta ki a ködszínű füstgomolyokat a szájából, miközben az asztal közepén gunárkodó magas nyaku vizes üvegen keresztül kötekedett pillantásokkal méregette Irma asszonyt, aki egyéb hiányában lemondólag harapdálta halvány piros ajkát.

— Kivihetem a csészéket? — kukkant be a hájképi cseléd; aztán észrevéve, hogy a fekete kávé voltaképpen még ki sem öntötték, dömhögve csapta be az olajfestésű, alacsony ajtót.

Az asszony fölemelt és ujjai közé fogta a porcellán kávésbriket.

Atlas féloldalt fölemelte az ügyes, szomorú fejét. Apró eleven szemében végnélkül való megadás tükröződött.

A szobában egyszerre tompa rekedt köhintés haltszólt.

Homokosné ijedt szemet vetett az asztal lába irányában; aztán esdőleg pillantott az urára.

— Hát igazán nincs lelked? — kérdezte szinte könnyörögve és eléje tolta a török izlésű kávécsészéjét. A köhintés ismétlődött.

A gyógyszerész világoskék szemeibe valami jóindulat féle lopódzott. Egy percnyi ideig a kutyára nézett, aztán kivette foga közül a szivart, s tüzes felével rányomta a hamutartó effendi bronz turbánjára.

Olyan szivreható dolog is az, mikor egy kis fekete kutya kőhög.

Az asszony a csücskénél fogva hamarosan összehajította az asztalkendőjét s odasompolyogva urához gyöngéd csókot nyomott a gyógyszerész izléssel kifent bajusza tájékára.

— Mit főzünk vacsorára, János? — kérdezte hízlelő mosolylyal.

Rendes körülmények között ugyan esze ágában sem szokott lenni, hogy ettől a magas szöke gyógyszerésztől a vacsora részleteire nézve kérdezősködjék, most azonban határozottan látszott rajta, hogy még a csillagokat is képes volna lehozni az égről az urának vacsorára.

A gyógyszerész hirtelen elkomorodott; valami kesernyés visszaemlékezés sajtáságosan józan kifejezést csalt a vonásaira.

Aztán egyszeribe úgy vette észre, mintha mégis csak pazarlás volt volna tőle, hogy azt a féldarab jó szivart olyan hebehurgyan eldobta.

— Semmit se főzz vacsorára, — mondta minden igaz ok nélkül felingertülve és kirugta maga alól a székét.

Vette a kalapját és se szó, se beszéd, a faképnél hagyta az asszonyt kutyástul együtt.

Körülbelül másfél estendeje, valamelyik hűvös őszi délután Homokos ur éppen az élet abbéli hiábavalóságairól elmélkedett, hogy a bekötözött fájós toroka miatt még csak ki sem mehetett a felesége elébe a vasúthoz, mikor az előtornác ajtaján valaki lármásan meghuzta a csengetyű drótzsinéjét.

A másik perczen kipattant az ebédlő ajtaja és a küszöbön betoppant a gyógyszerészné porköpenyes, alig telt, karcu alakja.

A férj felcsillanó szemmel ugrott fel a magashátú diván tarka könyöklőjéről.

— Isten hozott, Irma! Hát megjöttél?

Néhány siető lépést tett feleje.

Az idő szeptember közepe körül settenkedett; a sárguló kert lombjavesztett hársain csipripelve ugrált egy csomó éhenkórász ostoba veréb. A barnára viaszkozott padlódeszkán félve csuszamlott végig a hűlő napsugár zománca.

A cseléd vitorlavászonba varrt utitáskát lökött az asztalra.

Az asszony odanyujtotta könyökig érő selyemkeztűs kezét a férjének, és ajkán a pirospeytyes fátyol alatt elszökkenő bátyadt mosolylyal, lassan, kifáradt hangon megszólalt:

— Megjöttem . . .

Toldaléku még néhány frázist mondott a viszontlátás örömeiről és más eféle kellemes dolgokról.

Pillantása hirtelen a férje csikos kendővel bekötött nyakára siklott.

— Mi bajod? — kérdezte nyugtalanul.

A gyógyszerész előre tolt a csinosan megfésült fejét.

— Csekélység; csak a torkom fáj, Irma.

— De már elmúlt — jegyezte meg mindjárt mosolyogva, és a két havi fürdőzés után rögtönzött viszontlátás öröme gyöngédn meg akarta csókolni a felesége halványpiros ajkát.

Irma ijedten hátrált egy lépésre valót. mintha gyíkot érezne talpa alatt.

— Torkod fáj?

— Csak fáj, — igazította helyre Homokos; aztán a felesége füрге szemébe nézett.

— Hát meg se csókolsz?

Nevetett.

Az asszony sebtiben leránczálta magáról a keztyűjét, és visszamosolygott az urára.

Szeliden megsimogatta a kiborotvált, veres arczát.

— Majd ha már nem fáj a torkod, piczinyem...

A piczinyem egy darabig még ránézett, aztán, mint mondani szokták, nyelt egyet; és valahogyan úgy érezte, mintha nyelés közben a mandulája helyett a szíve fájna volna.

Ez volt Homokos János életének egyetlen keserű visszaemlékezése.

— — — — —
Mindamellett, hogy Homokos János már több mint egy hete nem dohányzott a lakásán, a kis Atlas egészségi állapota még mindig nem volt kielégítőnek tekinthető.

Irma, kitől a mindenható eddigelé azt az örömet is megtagadta, hogy gyermek legyen, rosszkedvűen járt ide-oda a tágas lakásban, és minduntalan átküldte valamelyik cselédet az ura gyógyszerészébe, hogy a nagynevű állat megrendült egészségét valamiképp helyreállítsa.

Ha ura gyöngéden kezébe vette a kezét és családiai jellegű szavakat sugott a fülébe, egyszerre az asztal lába irányába mutatott.

— Hallod, hogy köhög?

Délután aztán észbe jutott, hogy a harmadik faluban van egy állatorvos, és gyorsan kiadta a parancsot, hogy fogjanak be.

Az ura álmélkodva nézett a felesége aggódó, finoman metszett arczába.

— A lódoktort akarod elhozatni?

— Azt akarom.

Homokosban fölébredt a gyógyszerész.

— Hát már én bennem sem bizol? — kérdezte félíg enyelgő szóval.

Atlas újra köhintett, mire Irma asszony valami olyanféle alakzatot mutatott a jobbik kezével az urának, a melyekben a hüvelykujjnak, hogy úgy mondjuk, vezérszerep jutott.

— Ennyit se bizom a tudományodban, barátom, ni!

A kocsis bebotlott a szobába és alázattal kérdezte a tekintetes asszonyt, hogy igazán elhozza-e a lódoktort? Homokosné bosszusan szívt a fogát.

— Persze, hogy el; mondd neki, hogy tiszteltetem és jöjjön azonnal.

Aztán az urához fordult.

— Te tetted önkre a szegény, a haszontalan orvosságaiddal. Szégyeld magamat!

És felháborodva suhant be szobájába.

Homokos ur belátva, hogy itt ma ő a legfőlöb-lesebb személy a háznál, szokása szerint vette a kalapját és becsapta maga után a kerítésbe vajt alacsony kapuajtót.

Mialatt pedig a kaszinóban gíbiczelt a ferlibben, otthon s felesége beható tanácskozásba merült az állatorvosal, akit csakugyan elhoztak a harmadik faluból.

— Már nagysád ennek az állatnak bizony difteritisze van, — vélekedett az orvos és felhőrpintette a szinarany hetvenévesét, amit a háziasszony adott elébe.

Rövid várta ő is vette a kucsmáját és újra behelyezkedve a falusi számba a lábzsákjába, meg a pokróczai mögé, neki hajlatolt a ropogóra fagyott világnak.

Előbb azonban becsületszavára meg kellett ígérnie, hogy másnap ismét meglátogatja a beteget, akinek különben holmi porfecskenzéseket irt elő.

A kaszinóban ezalatt a doktor, a nyugalmazott vadászfőhadnagy, meg a helybeli nagybérlő között heves tusa fejlődött egy huszonötforintos benzszorult kasszának a besöpése körül, ami elé most az egész kis társaság a legnagyobb várakozással nézett.

— Fogadjunk, hogy én viszem haza, — mondta a főhadnagy és a széke mögül előkotort botjával a gyógyszerész felé bökött.

A fogadást megkötötték és a főhadnagy kiguszta a második két kártyáját.

A bérlő, ki véletlenül eredettől fogva a keresztény anyaszentegyház kebelébe tartozott, még hazardirozott egy darabig; aztán fölvetették a kártyákat.

A főhadnagynak garigájára volt.

A gyógyszerész kedvtelenül szurta le az őtforintot, amibe fogadtak és jóéjszakát kívánt.

Mikor a csontját keményedett uton hazafelé ballagott észbe jutott a felesége és a felesége kutyája.

— Istenadta csuf állatja, — mondta magában és kedvetlenül lökte be maga előtt az utcaajtót.

— Ha ez nincs, akkor most nyugodtan szivarozhatnám otthon, — gondolta utána. — Nyugodt, családias napokat élünk és nem raknék meg ostoba őtforintos fogadásokat, amiket elveszitek.

Benyitott a szobába.

Az idő már kilencz óra felé járt, ami aránylag sok egy falunak.

Belépett az ebédlő ajtaján. Egy lépést tett előre-felé, aztán megállott.

Ha a hittörténelem adatai nem csalnak, Loth ur felesége is körülbelül ugyanilyenféleképen állhatott, mikor sóbálvánnyá kezdett átalakulni.

A különbség legfeljebb az lehetett, hogy amaz hátrafordított fővel jegeczsedett meg, a gyógyszerész ellenben megelégedett azzal, hogy ámulatában fején felejtse a kalapját.

Atlas, a kis fekete kutya, két tányér és egy vizes-pohár között, a vacsorára terített asztal főhéfer abroszán kuporgott; Irma asszony föléje hajolva, jobb kezével egy csinos fujtatóból valami porfélével fecskendezett a differitisszel megvert kutyatorokba, miközben bal ujjával a reszkető száját tartotta peczken. A szegény állat nyaka különben csikos kendővel vastagon be volt kötve.

Mikor Irma asszony észrevette, hogy ura a szobában van, abbahagyta a fecskendezést és mint akinek eszéágában sincsen, hogy a cselekedeteit mérlegelje, minden maliczia nélkül való önkénytelen mozdulattal fogta a kis fekete állatot és szorosan, csaknem szenvedélyesen magához ölelte.

Szegénykém, majd meggyógyítottak én, ne félj!

Innen-Onnan.

A fogpaszta. Egy ifju, aki véletlenül a rendezetlen vallási viszonyok közé tartozik, beállított a napokban egy divatárúkereskedésbe, ahol éppen egy láda illat-és fogapoló-szert pakoltak ki.

Vizsgálgatta, nézegeti a dolgokat, mire a kereskedő nekibátorodik és megkérdézi.

— Talán parancsol egy finom fogpasztát?

— *Hallja! Hát maga azt hiszi, hogy én ki akarok keresztelkedni?*

A TÖRZSASZTAL

A „MAGYAR VENDÉGLŐS ÉS KÁVÉSIPAR“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE

Kettős támadás.

Felteség: A szakácsnő panaszkodik, hogy Ön tulságosan bizalmasan bánik velem! Ez már még sem illik!

A férj: Nekem meg amiatt panaszkodik, hogy Ön folyton utjában áll, holott fogalma sincs a főzésről.

A jó konyha.

Hatvani Ede a komikus, ki már színigazgató is volt a vidéken, néhány évvel ezelőtt arra használta fel a szünetét, hogy elment Stoószra fürdővendéglősnek.

Mondják, hogy ez jobban jövedelmez, mint a szűkmarku Thália. Stoószon Láng Lajos volt kereskedelmi miniszter neje is ott nyaralt, kit aztán kegyelmes férje meglátogatott.

Természetes, hogy Hatvani vendéglős ur is bemutatkozott a miniszternek, ki a régi sablón szerint dicsérőleg mondta:

— Igen jó konyhája van!

Történt aztán, hogy MÁV. a kassai vasúti állomási vendéglőre pályázatot hirdetett s a pályázók között az első helyet a színészből lett fürdővendéglős foglalta el, ki pályázati kérvényéhez, melyben inkább követelte, mint kérte a kassai állomási vendéglőt, egy *fonográf-hengert* mellékelte „vessző alatt.“

A kérvényben aztán elmondta, hogy „kétségtelennek tartja, miszerint az üresedésben levő vasúti vendéglőt neki adja a MÁV., mert konyháját Stoószon a kereskedelemügyi miniszter ő nagyméltósága is megdicsérte, mit különben igazol a % alatt csatolt fonográf-henger is, mely szükség esetén elrebegi a miniszter jelentőségteljes nyilatkozatát:

— „Igen jó konyhája van!“

Az óra.

Megállott a háziasszonyék órája. Beküldik a kisebbik lányt az első lakóhoz.

— Nagysága kérem, hány óra?

A nagysága zöld babot tisztít az előszobában. Nem hagyja magát zavarni, utasítja a lányt, hogy nézze meg a konyhaszekrényen álló ébresztőórát.

Sokáig spekulál a leányzó odabent, végül kijelenti, hogy nem tudja „kimondani“.

— Hát hozza ki, majd megmondom.

Jön ki a leányzó a konyhából s hozza . . . a konyhaméretet.

Karácsonyi czikk.

A kiadó karácsonyi czikkért sürgeti a szerkesztőt, aki azt üzeni vissza, hogy szedjék ki „Karácsony“ czim alatt a husvétii czikket.

— De hát mit szól hozzá a olvasó közönség, ha észreveszi? — kérdi a kiadó nagy álmélkodással.

— Semmit! — feleli a szerkesztő. — Nincs olyan olvasó a világon, aki ezeket az ünnepi cikkeket elolvassná!

A számár.

Három állat csavargott a mezőn: egy fiatal kutya, egy csikó és egy vén számár.

A kutya panaszkodott nagyon. Most még jó dolgom van, mondta, de később, ha majd két lábra állani tanítanak és korbácsal látják el a bajomat, amikor a gazdám legyaláz, vagy a sintér elfog, hej akkor rossz dolgom lesz majd nekem. Nem érdemes élni ezen a földön, igazán nem érdemes.

A csikó is ilyképpen sopánkodott. Könnyű még ilyenkor, de haj majd később. Befognak, zablát adnak a számba és nehéz kocskat huzatnak velem. Ha elfáradok, nem dőlhetek le pihenőre, mert az ostor felzavar. A vége pedig az lesz, hogy lómészárszékbe jutok, ahol virsilit fognak csinálni belőlem. Igazán nem érdemes élni ezen a gonosz földön.

Az öreg számár azonban így felelt:

— Nem értem, mi van veletek. Én harmincz esztendeje vagyok napidíjas és meg vagyok elégedve magammal.

A csók.

A néni erkölcsi prédikációt tart hugának.

— No, Terka, nem hittem volna, hogy oly neveletlen vagy

— Miért?

— Oh nagyon jól hallottam, hogy az előszobában megcsókoltak.

— Hiszen te minden nap hagyod magad megcsókolni!

— Az más, aki engem megcsókol, az a vőlegényem.

Előlépés.

Vendég (éjjel után): Hát veled meg mi történt? Micsoda lebernyeg ez rajtad?

Borfiu: Tetszik tudni bíró ur, mivel az új szabályrendelet szerint a borfiuknak csak éjjel 1 óráig szabad az üzletben maradni, ilyenkor az éthordók frakkját kell felvennünk, mi meg éthordókká lépünk elő.

Szomjuság.

— Érdekes! Mennél többet iszom, annál szomjasabb vagyok. Ha én nem szomjuságban halok meg, magam fogok a halálomon legjobban csodálkozni.

Négy tanu.

A büntető bíróság előszobájában nagy tömege várakozik a feleknek. Egyszerre megjelenik egy izdatképű atyafi. Liheg a melle, az inge meg van tépve. Egyenesen a szolgának tart:

— Eresszen be a járásbírószághoz.

— Várjon sorára.

— Nem lehet. Sürgős dolgom van.

— Mutassa az idézőt.

— Nincs. Hanem erresszen be, mert baj lesz.

A szolga megzavarodik az erélyes fellépésre s feltárja a sürgős ember előtt a bírószoza ajtaját.

— No menjen kend, -- mondja az embernek, aki igazit egyet a keshedt gunyán, aztán bekoczog a bíró elé.

— Mit akar? -- rival rá a bíró.

— Mondok, hogy jól teszi a bíró ur, hogy hangosan beszél, mert hogy süket vagyok egy kicsit.

— Mit akar? -- türelmetlenkedik a bíró.

— Az ügyben jöttem.

— Miféle ügyben?

— A Varga István ügyében.

— Nem tudok róla.

— Mert, hogy nem is tudhat, mert éppen most történt az eset.

— Nos?

— Pofon vágtam a komát.

— Mégis maga panaszkodik?

— Mondok, hogy igen. Hamis tanuszerzésért feljelentem a komát.

— Hogy-hogy?

— Hát ugy kérem, hogy mikor pofon vágtam, senki sem volt ott. Oszti, hogy az ügyvédje behivatott egyezsége, négy tanut mondott, akik látták, mikor én pofon vágtam. Pedig egy se látta.

A bíró kizavarta az atyafit, aki az igazság fölött szörnyen ázongva távozott.

A mérnök.

— Fővigyázó ur, — jelentí pityókosan a kazánkovács — az éjjel letettem a mérnöki vizsgát!

— Hogyan?

— Hát megmértem az utat Pulától Dombóvárig.

— — —!?

— Hát négykézláb gyűttem haza!

Még nem!

A kisebbik lányra sóztak minden munkát a ház körül. Egy alkalommal kifakadt azután:

— Hát mindent én csináljak! Még nem vagyok egészen marha!

Kifelé nem hallik.

A sekrestyés gyónik a plébánosának.

— Hát édes fiam, van-e még valami bünöd?

— Mind elmondtam, tisztelendő atyám.

— No, no, fiam! Gondolkozzál csak! Most nem szabad semmit eltagadni.

— Nem jut több az eszembe.

— Várj csak! Majd én segítek. Hát ki lopja az én boromat?

— (Hallgat mint a potyka.)

— No, miért nem felelsz?

— Nem hallok semmit.

— (Hangosabban mondja): Ki lopja az én boromat?

— Tisztelendő atyám, nem hallok semmit.

— Ejnye, te haszontalan, hát talán innen kifelé nem hallik a szó? No, hát cseréljünk helyet, gyere te ide be, majd én meg kívül leszek, aztán te beszélj kifelé. Majd megtudom én mindjárt, hogy hazudsz-e, vagy nem?

(A helycsere megtörténik és most a sekrestyés kérdez belőlről kifelé):

— Hát ki ölelgeti az én feleségemet? . . .

— Igazad van fiam! Rossz a gyóntató szék. Nem hallani semmit kifelé!

Gondolatok.

Bármily drágán fizetél egy szép ábrándért, mégis jó vásárt csináltál.

Némely ember legnagyobb udvariasságot követ el veled, mikor gyaláz.

Azt akarod, öregséget éri el: — maradj fiatal.

A fej gyöngö oldalát szívnek nevezik.

Sokat kívánni annyi, mint sokat nélkülözni.

Vitatkozásban a legtöbb ember kevésbé bocsátja meg azt, hogy nincs igazunk, mint azt, hogy igazunkat kimutattuk.

A hír a tettek mikroszkopiuma.

Az eszével legtöbb ember meg van elégedve, de sorsával elégedetlen.

Megelégedés a boldogság felé vezető ut első vasuti állomása.

Nagy jutalom évszázadokon át fennmaradni márványban, ércben megörökítve; még nagyobb, még szebb örökké élni az emberek szívében.